ARM Cortex-A. Предсказване на преходите.

Автор: доц. д-р инж. Любомир Богданов

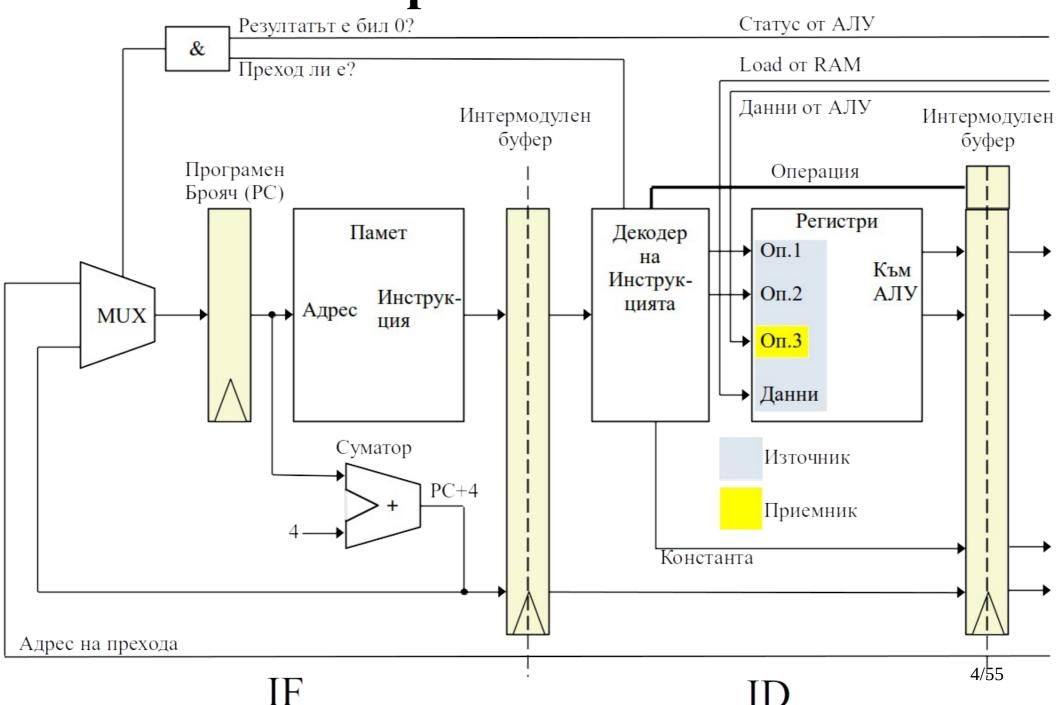
Съдържание

Въведение

- 1. Контролни опасности (Control/Instruction Hazard)
- 2. Статично предсказване
- 3. Динамично предсказване

ARM Cortex-A реализации:

4. Динамично предсказване на преходите

Проблем

Инструкциите за преход представляват контролна опасност (control hazard) за конвейера на един микропроцесор.

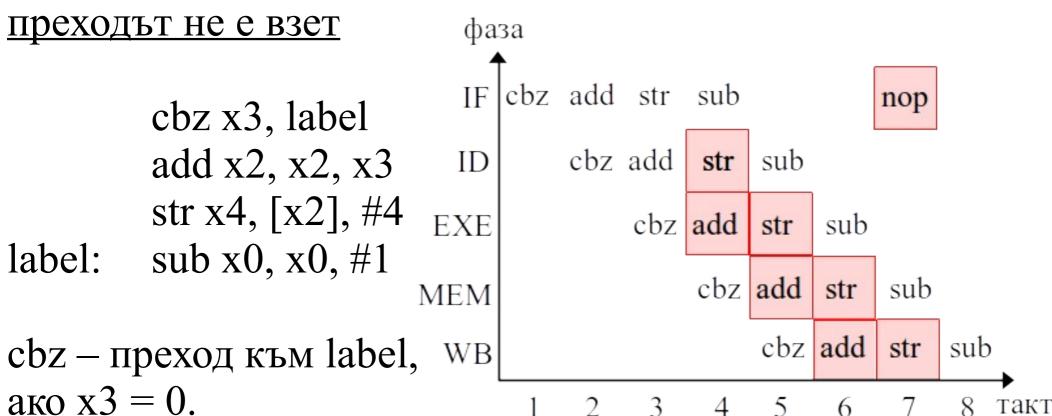
Ако преходът тръгне в друга посока, а не на следващия адрес (след инструкцията за преход) от програмата, конвейера на μРU трябва да бъде занулен (flush).

Зануляването ще доведе до спадане на еквивалентната производителност (заради т.нар. pipeline bubble).

Възможните решения на проблема са:

- * да се предположи, че преходът не е взет;
- *да се детектира прехода възможно **най-рано в конвейера** (възможно в най-първите модули на μPU);
- * да се отложи прехода (delayed branch);
- *да се използва предсказване на преходите (branch prediction).

Предполага се, че

Условието на cbz се разрешава чак в ЕХЕ.

Предишните инструкции се заменят с NOP инструк-**КИП**

7/55

Всеки път, когато срещнем условен преход, който бъде взет, ще загубим 2 такта.

Пример: ако 20 % от програмата са преходи, и 60 % от тях са взети, еквивалентната производителност ще бъде

loss = 2 такта * 0.2 * 0.6 = 0.24

CPI = 1 за същата програма, но без преходи =>

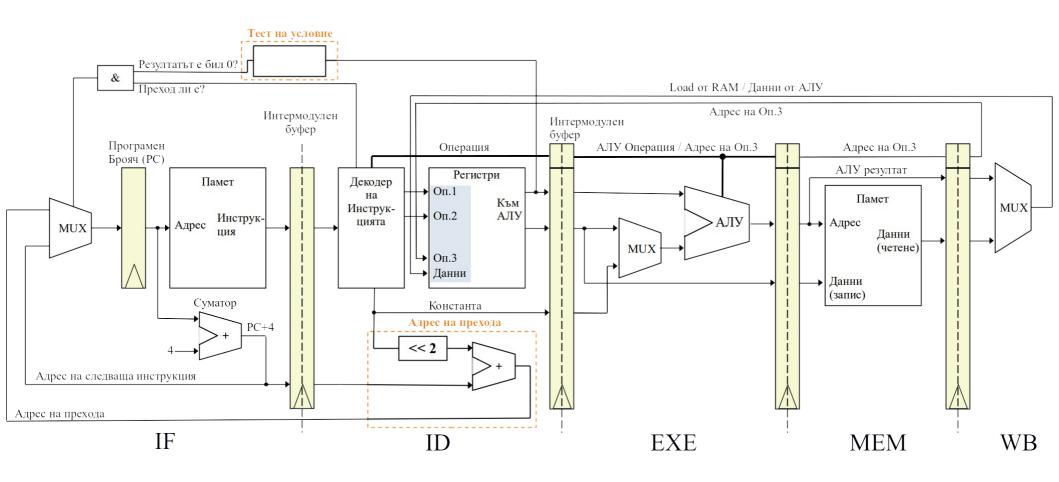
CPI' = CPI + loss = 1.24 за програмата с преходите

Детектиране на прехода възможно <u>най-рано в</u> конвейера:

- *преместване на **тестването на условието** на прехода във фазата на декодиране (ID)
- *преместване на **изчисляването** на адреса на прехода във фазата на декодиране (ID)
- *това ще **намали вредното влияние** на прехода от 2 на 1 празен цикъл

Това решение може да бъде постигнато чрез:

- *просто условие за тест:
- → тестването за нулев резултат е лесно
- → тестване, изискващо АЛУ е твърде трудно
- → тестването не трябва да добавя (много) цикли
- *трябва да се следи за даннова опасност (data hazard)
- → ако инструкцията преди прехода записва резултата си в регистъра, който прехода тества, трябва да изчакаме един такт (докато резултатът бъде записан)
- → ще са необходими магистрали за забърване (forwarding path) от EXE и MEM степените на конвейера

Отлагане на прехода (branch delay):

- *предполага се, че **преходът е взет и винаги** се изпълнява **инструкцията след прехода** (на следващия адрес);
- *в тези случай, следващата инструкция се нарича слот за отлагане на прехода (branch delay slot);
- *в по-дълги конвейери може да има повече от един слот за отлагане на прехода;
- *load delay slot [b] аналогични, но след load инструкция.

Пример [b]: MIPS, x86, SPARC ARM – нямат такъв слот!

Процесор без branch delay slot

```
add r2, r2, 1
sub r3, r3, 1
cbz r3, label
mov r4, #2
mul r3, r3, r4
. . .
```

label:

. . .

Процесор с branch delay slot

```
add r2, r2, 1
          sub r3, r3, 1
          cbz r3, label
          mov r4, #2
               Тук r4 не трябва
               да се използва
label:
```

mul r3, r3, r4 Тук r4 може да се използва ...

Branch delay slot

- *В слота за отлагане на прехода компилаторът може да сложи инструкция, която няма общо с кода на прехода.
- *На практика компилаторът успява да запълни слота в 60 70 % от случаите [1].
- *Колкото по-дълъг е конвейера, толкова повече инструкции трябва да се сложат в слота и толкова потрудно ще е на компилатора да го запълни.
- *Ако не може да се намери инструкция, която да извърши полезна работа в този слот, трябва да се използва NOP.

Проблем: ARM Cortex-A15 има 15 степени на конвейера. Захващане на инструкции от грешния клон при преход би отнело 14 такта.

Също - на един такт се захващат 4 инструкции и се декодират 3 => зануляването на конвейера при преход ще изтрие >40 инструкции от ядрото, които са вече навлезли в него [1].

Предсказване на преходите (branch prediction):

Подходящо за използване в процесори с повече ≥ 3 степени на конвейера.

*Статично (остарял метод)

*Динамично

Статично предсказване ::

*Взема се решение за изхода на прехода в зависимост от това дали целевия адрес (branch target address, BTA) е напред или назад в програмата.

*Преходи **назад** често са част от цикли => в повечето случай биват взети => предсказваме:

"Ако BTA < PC, значи прехода ще бъде взет"

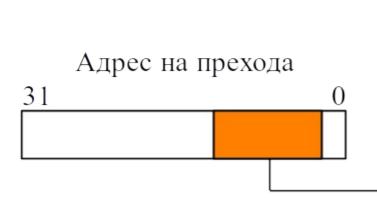
*Типична успеваемост: 65 % [1] Пример: ARM10 (ARMv5TE, от 2000 г., 250k транз.) †Static branch prediction

Динамично предсказване на 1 ниво с 1 бит :

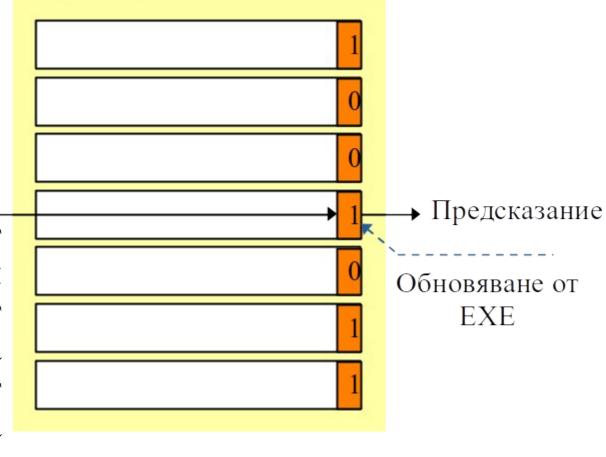
*По време на изпълнението на програмата един буфер с предсказания (branch prediction buffer, BPB) съхранява по **1 бит за всеки преход** от програмата. Този бит съдържа информацията: **преход взет / преход невзет** [с].

*Ако предсказанието се окаже грешно, конвейера се занулява и съответния бит от ВРВ се преобръща.

Контролни опасности Буфер с предсказания (ВРВ)

На един адрес на преход от програмата се съпоставя един бит от ВРВ. Всеки бит съдържа изхода на прехода взет / невзет) предишното изпълнение на този преход. Индексът на бита от ВРВ блока е свързан с част от адреса на прехода (оранжево).

Проблем: битът се обновява при всяко невярно предсказание. Цикъл от 10 итерации с 10 прехода ще има 2 грешни предсказвания (на първата и на последната итерация). 18/55

Контролни опасности Динамично предсказване на 1 ниво с 2 бита†:

Въвежда се хистерезис – използва се двубитов брояч.

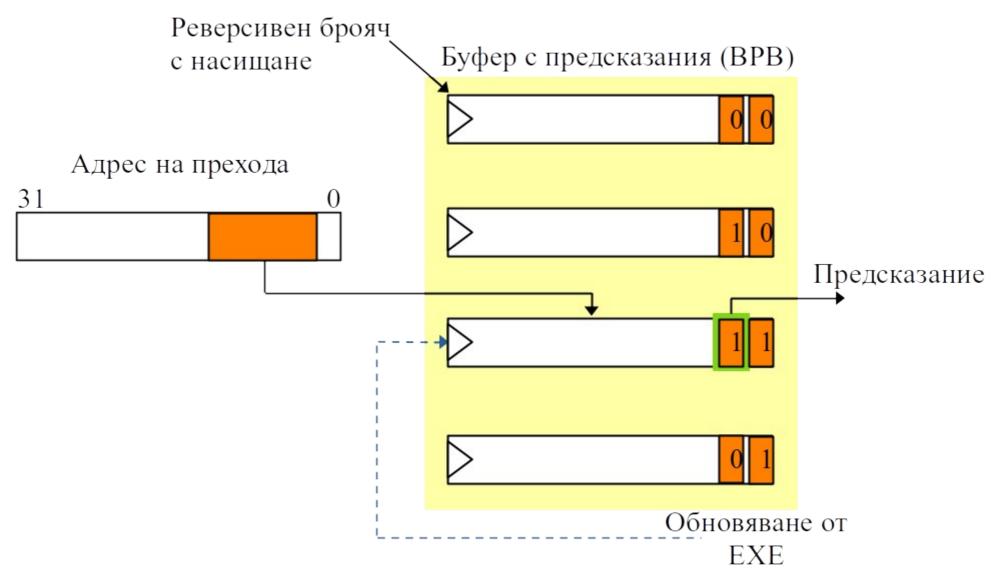
Необходим е по един реверсивен брояч с насищане за всеки елемент от ВРВ.

Числото на брояча се обновява на всяко грешно предсказване.

Старшият бит на брояча е битът на предсказването => сменя се на всеки две грешни предсказвания.

```
if(taken){
  count++;
  if(count == 4)
     count = 3; //насищане
else {
  count--;
  if(count == -1)
     count = 0; //насищане
```

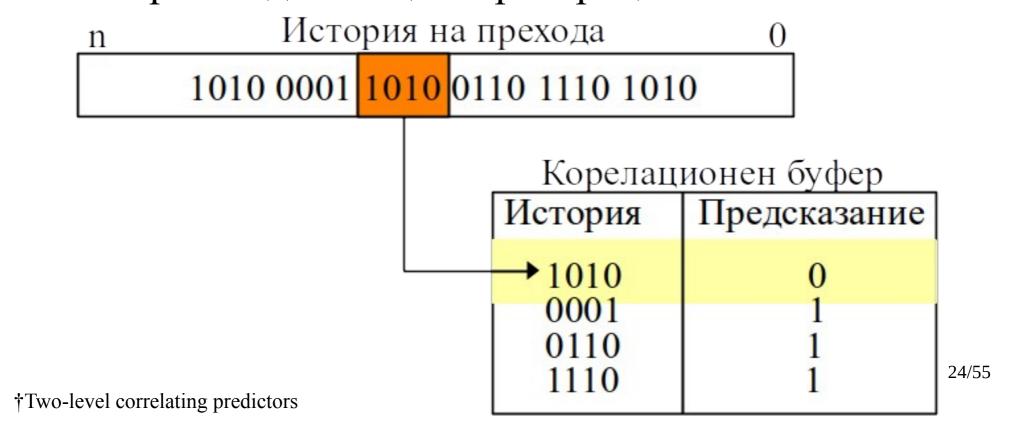
Брояч	Вероятност (англ. ез.)	Вероятност (бълг. ез.)
00	Strong not-taken	Силно невзет
01	Weak not-taken	Слабо невзет
10	Weak taken	Слабо взет
11	Strong taken	Силно взет

- * Често изхода на **един и същи преход** е свързано с миналото му (локална история).
- * Често изхода на един преход е свързано с миналото на съседни преходи (глобална история).
- *Може да се направи **схема на индексиране**, която е по-сложна от просто взимане на младши битове от адреса на прехода и включва локалната и глобалната история на прехода. Това ще повиши процента на **правилни предсказвания**.

Динамично предсказване с корелационен буфер†:

- *Взема се под внимание историята на прехода.
- *Това означава, че трябва да се съхранят битовете от **изхода на един преход** в един дълъг буфер и да се анализират с "движещ се прозорец".

Контролни опасности <u>Динамично предсказване с корелационен буфер†:</u>

*Ако схемата се доразвие, може да се вземе под внимание **историята на преходите преди настоящия** преход => много често те са свързани:

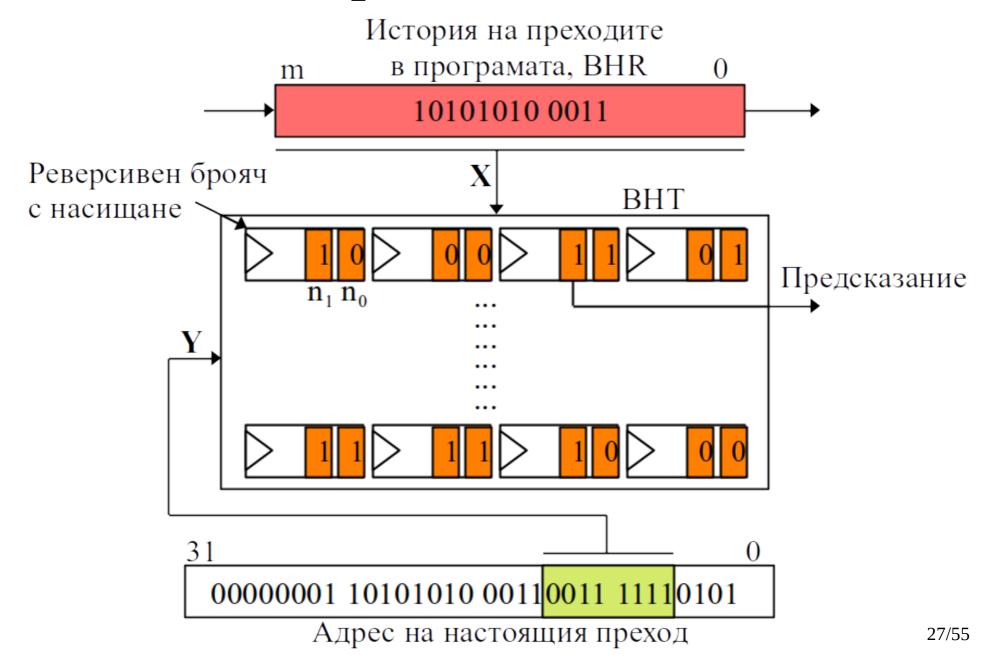
```
if(a == 0)  //Преход 1
  b = 1:
if(b == 1) //Преход 2
  c = (d + e)/2;
else {
  c = (d-e)/2;
```

Реализацията предсказващ модул с корелация включва следните елементи:

*(преместващ) регистър с история на преходите (branch history shift register, или само branch history register, **BHR**) [7]

*таблица с n-битови броячи с насищане (branch history table, BHT)

*Предсказвател† от вида (m, n) означава, че се съхранява информация за m прехода, като за всеки преход се използват n-битови броячи с насищане [6].

Не само е важно да се знае дали дадена инструкция е **преход** или не, както и дали е **взет или не**, но също и **къде в паметта** се намира прехода.

Затова:

Буфер за целеви адреси, ВТВ†, ВТАС‡ – буферна памет за съхранение на целевите адреси на преходите. Някои такива памети съхраняват и инструкцията (target instruction), която ще се извлече от този адрес. Това означава, че ако се окаже, че предсказанието е било правилно, тактовете на прехода ще са = 0 [1] (инструкцията за преход се заменя с target instruction).

Кеш памет за целеви инструкции, ВТІС† – буферна памет за съхранение на целеви инструкции (повече от една), разположени на предсказания целеви адрес на прехода.

Стек за адреси на връщане – буферна LIFO памет за съхранение на целеви адреси на връщане, която подобрява предсказанието на преходите.

ВНИМАНИЕ! Да не се бърка с hardware stack, напр. на Microchip PIC18, Intel 8087 FPU).

Понеже една функция може да бъде извикана от различни части в кода, инструкцията за връщане в основната програма ще сочи към различни целеви адреси. Това би довело до намаляване на точността на предсказване, използваща ВТВ паметта. Затова този проблем се преодолява с return-address stack.

ВНИМАНИЕ! Return-address stack също не трябва да се бърка със софтуерен стек.

Софтуерен стек – регион от RAM (т.е. **не е** част от ядрото), който съхранява състоянието на ядрото, адресите на връщане от подпрограми и локалните променливи на подпрограмите. Размерът му е ограничен единствено от обема на RAM.

Модул за предварително извличане на инструкции (Prefetch Unit, PFU) — част от микропроцесорното ядро, изпълнява следните операции [2] [а]:

*предполага (спекулира) кои инструкции ще се изпълнят следващи и ги извлича предварително от паметта;

*прави разлика между Thumb-2 инструкциите дали са 16- и 32-битови, и ги предоставя на ядрото; помага за изпълнението на IT инструкции;

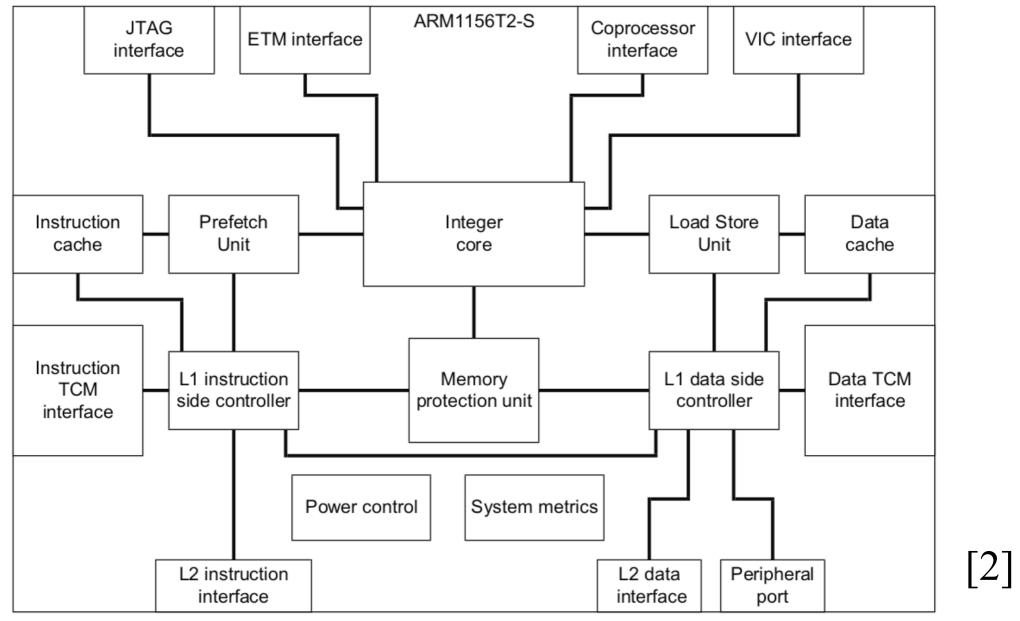
*спомага операциите за работа с кеш паметта за инструкции; зареждане на кеш линия; load/store операции с ITCM† - PFU управлява адресната магистрала на i-кеш и ITCM;

†Instruction Tightly Coupled Memory (ITCM) – съдържа код на прекъсвания/изключение, който трябва да бъде изпълнен бързо и който не би могъл да толерира кеш пропуск, cache miss

В режим на извличане на инструкции, паметта може да бъде четена на 2 думи / 4 полу-думи за един такт (многопортова памет).

PFU за класическия ARM1156T2-S може да буферира във FIFO до 5 думи.

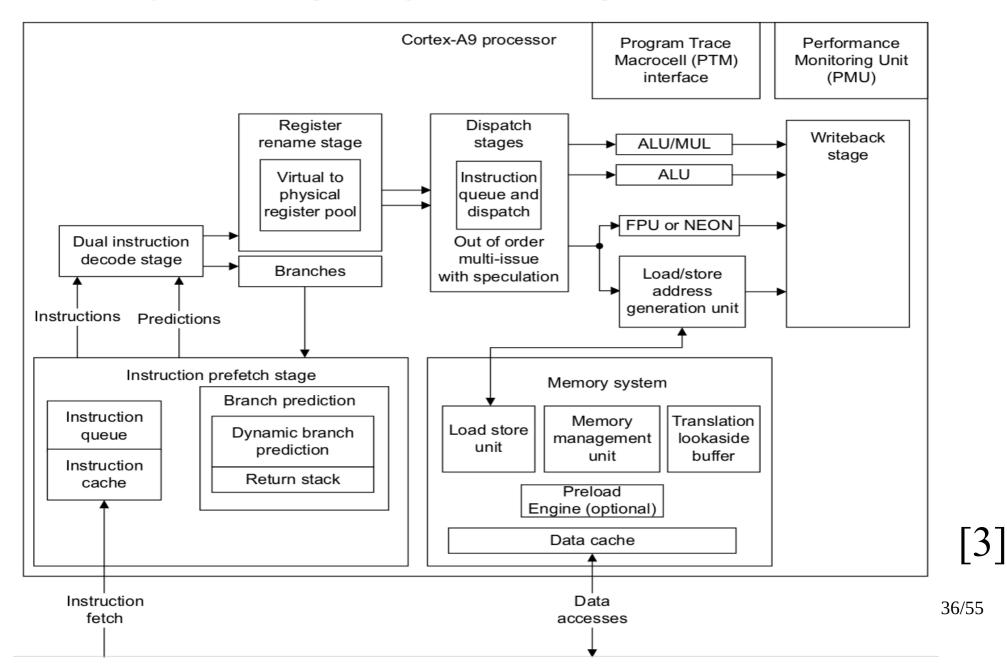
PFU е мястото, където се извършва предсказването на изпълнението на програмата [2].

35/55

Figure 1-2 ARM1156T2-S processor block diagram

Figure 2-1 shows a top-level diagram of the Cortex-A9 processor.

Извличането на инструкции от PFU модула се управлява от:

- *програмният брояч РС;
- *модула за предсказване на преходи BP (Branch Predictor);
- *връщане от подпрограма, указано от Return Stack;
- *изключения/прекъсвания, генерирани от основното ядро;

Предсказването на изпълнението на програмата се състои в:

*предсказване изхода на условните преходи и ако се предвиди прехода да бъде взет, изчислява се адреса, от който да продължи извличането на програмата;

*предсказване адреса на връщане от подпрограма, чрез използването на стек за връщане (Return Stack).

Основното ядро на процесора изчислява дали предсказанията са били верни [2].

38/55

Динамично предсказване на преходите Предсказването на преходите е необходимо, защото Cortex-A имат дълги конвейери [4], [5], [b]:

```
*Cortex-A15 – 15 степени
```

- *Cortex-A57 19 степени
- *Cortex-A72 16 степени
- *Cortex-A9 9 до 12 степени
- *Cortex-A5 8 степени
- *Cortex-A7 8 степени
- *Cortex-A8 13 степени
- *Cortex-A12 11 степени

и зануляването (flush) им ще намали еквивалентната производителност (CPI) на съответните ядра. 39/55

В ARM процесори, които нямат PFU, се разбира накъде ще тръгне програмата чак след като инструкцията за разклонение мине през EX модула.

В такива процесори се предполага, че преходът не е взет и конвейера се пълни с инструкции, които се намират след инструкцията за преход.

Това означава, че:

*преход, който не е взет ще отнеме 1 такт

*преход, който е взет, ще отнеме >1 такт (колкото са степените), поради зануляването на конвейера

При връщане от подпрограма, ако преходът бъде разпознат от PFU, процесорът може да е буферирал адреса на връщане в стек за адреси на връщане (Return Stack, RS) и PFU да започне да извлича инструкции от правилния адрес, без да се изчаква преходът да мине през EX фазата.

Размерът на return-address стека е (типично) няколко/няколко десетки думи.

Hanpuмер [5]:

_	Cortex-A5	Cortex-A7	Cortex-A8	Cortex-A9	Cortex-A12	Cortex-A15
Release date	Dec 2009	Oct 2011	July 2006	March 2008	June 2013	April 2011
Return stack entries	4	8	8	8	8	48

Както е видно от миналия слайд, *адреси на връщане от подпрограми* се съхраняват както в RAM, така и в ядрото — в стека с адреси за връщане (return-address stack).

Ако PFU намери адрес на връщане в този стек, ще използва него за предсказване на прехода (бързо). Ако не го намери – адресът ще бъде зареден от RAM (бавно).

Предсказването на преходите може да бъде разрешавано и забранявано.

Това става от копроцесора за системен контрол (СР15), регистър с0.

Алтернативното му име SCTRL [5] — System ConTRoL register.

Управлява:

*подравняването на паметта

*endianess-a

*поведението при прекъсвания

*адресите на изключенията

*поведението при Fault събитие

*кеш памети

*MMU

*MPU

*предсказване

44/55

Figure 4-8 shows the SCTLR bit assignments.

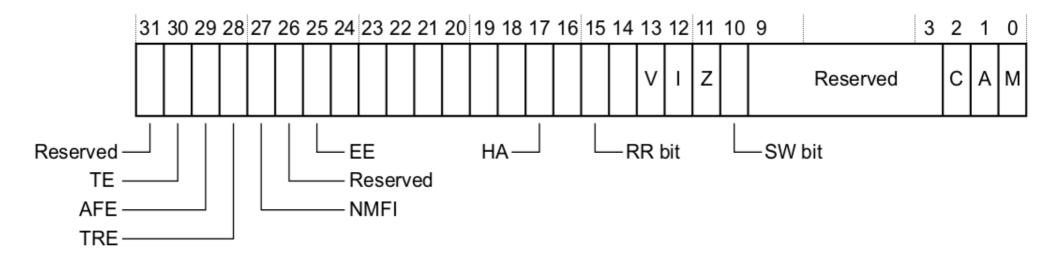

Figure 4-8 SCTLR bit assignments

Z – при 0 предсказването на преходите забранено.
Това е състоянието на бита след ресет. При 1 предсказването е разрешено.

ВНИМАНИЕ! Преди да се разреши пресказването, **трябва да се занули ВТАС** (Branch Target Address Cache) кеша — това е специализирана памет от 512 думи, съдържащи целеви адреси на прехода.

Зануляването на BTAC става с инструкция ISB (Instruction Synchronization Barrier)

Auxiliary Control Register (ACTRL) от копроцесор #15 - използва се за настройка на предсказването при работа с кеш, контрол на проверка по четност на паметта, разрешаване на L2 кеш, спекулативни достъпи по AXI и др [3].

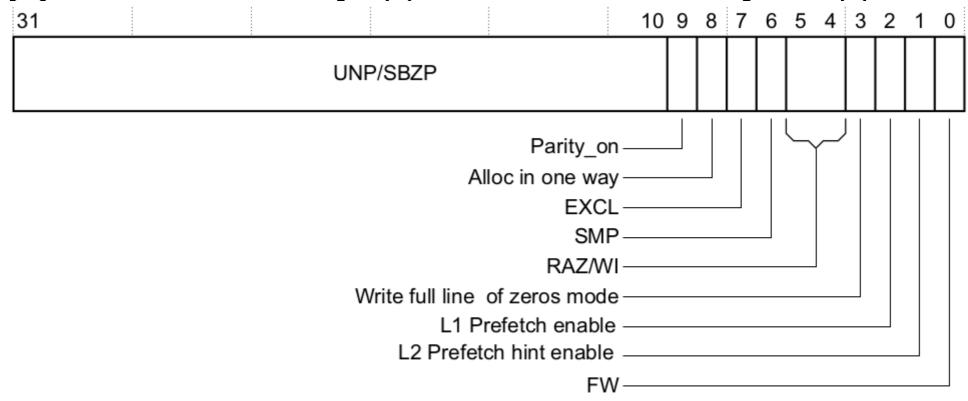

Figure 4-9 ACTLR bit assignments

L1 Pretetch enable — разрешаване на предсказването на преходи в кеш памет на ниво L1. 0 — забранено, 1 - разрешено

L2 Prefetch hint enable — разрешаване на предсказването на преходи в кеш памет на ниво $L2^{\frac{48}{55}}$

Cortex-A9 има динамично предсказване на преходите на 2 нива, което включва [3]:

*GHB (Global History Buffer == BHT) – 4096 2-битови предсказващи елемента

*BTAC (Branch Target Address Cache) – RAM памет с 2х256 клетки за буфериране на адреси на прехода

*RS (Return Address Stack) — 8 32-битови думи за адреси на връщане

^{*}модулът е част от кеш L1

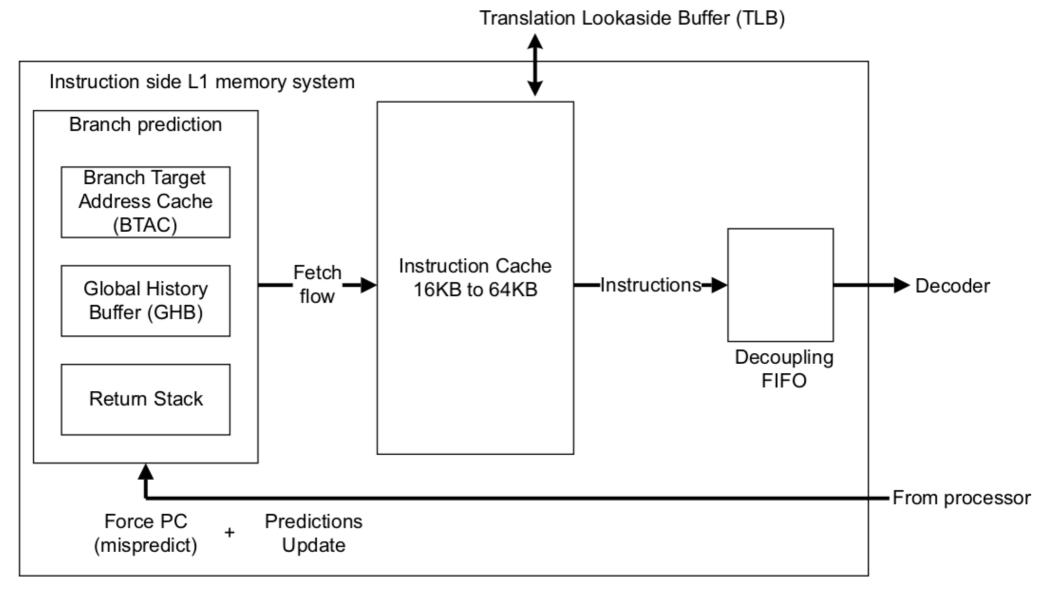

Figure 7-1 Branch prediction and instruction cache

50/55

Структурна схема на предсказване на преходите в ARM Cortex-A9 процесор [3].

Предсказването на преходите включва следните инструкции:

- *условни (BNE, BEQ) и безусловни (B, BL) преходи
- *безусловни с промяна набора инструкции (BLX) $ARM \rightarrow Thumb$ и $Thumb \rightarrow ARM$
- *които имат за адрес на прехода фиксирано отместване спрямо PC;
- *зареждания (LDR) и копирания (MOV) в РС, които най-вероятно са връщане от подпрограма. Това включва:
- → зареждания на PC от R13 (стековия указател)
- → зареждания на PC от R14 (линк регистър)

Следните инструкции не могат да бъдат предсказвани:

*безусловни с промяна набора инструкции (ARM, Thumb, ThumbEE, Jazelle), с изключение на ARM+Thumb комбинацията

*инструкции със суфикс S

*инструкции за промяна **режима на работа** (привилегирован/непривилегирован)

RS предсказания се използват за следните инструкции (+режими на адресация): PUSH в RS

- *BL непосредствена
- *BLX непосредствена
- *BLX регистрова
- *HBL (ThumbEE инструкция)
- *HBLP (ThumbEE инструкция)

POP ot RS

- *BX R14
- *MOV PC, R14
- *LDM R13, {....., PC}
- *LDR PC, [R13]

RS предсказания не важат за следните инструкции:

*LDM с регистри, различни от R13 и PC

*MOVS PC, R14

Тези инструкции се използват за връщане от хендлери на прекъсванията и променят режима на работа на ядрото (привилегирован / непривилегирован).

Литература

- [1] "Advanced Pipelining: Branch Prediction, Exceptions, and Limits to Pipelining", ARM Education kit, Module 4, ARM Ltd, 2021.
- [2] "ARM1156T2-S Technical Reference Manual", процесор ARM1156T2-S, ядро ARM11, набор инструкции ARMv6, r0p4, DDI 0338G, ARM Ltd, 2007.
- [3] "Cortex-A9 Technical Reference Manual", r3p0, DDI 0388G (ID072711), ARM Ltd, 2011.
- [4] "The ARM Cortex-A9 Processors", White Paper v2.0, ARM Ltd, 2009.
- [5] "ARM Cortex-A Series Programmer's Guide", Version 4.0, ARM DEN0013D (ID012214), 2013.
- [6] M. Lancaster, "CSCI 6461: Computer Architecture Branch Prediction", lecture presentations, slide 18, The George Washington University, online, 2012.
- [7] N. Gloy, M. Smith, C. Young, "Performance Issues in Correlated Branch Prediction Schemes", MICRO 28: Proceedings of the 28th annual international symposium on Microarchitecture, pp.3-14, 1995.

Външни връзки

- [a] https://github.com/arm-university/Introduction-to-Computer-Architecture-Education-Kit
- [b] https://www.cs.umb.edu/cs641/notes26.html
- [c] https://www.cs.umd.edu/~meesh/411/CA-online/chapter/dynamic-branch-prediction/index.html